

Z9/37. zasedání Zastupitelstva města Brna
konané dne 15.9.2026

99. Návrh na poskytnutí účelového neinvestičního příspěvku Muzeu města Brna, příspěvkové organizaci, na vydání katalogu k výstavě Jana Šmída - návrh rozpočtového opatření

Anotace

Vydání katalogu má zajistit trvalou dokumentaci výstavy a díla autora „Grafik a malíř Jan Šmíd znovuobjevený“, která se uskutečnila v Křížové chodbě Nové radnice v Brně, jedná se o autora jehož tvorba byla dlouhé desítky let nespravedlivě opomíjena. Jan Šmíd (1937–1995) svůj výtvarný talent rozvíjel na širokém poli tvůrčích aktivit. Byl autorem poštovních známek, knižních ilustrací, grafické úpravy brněnského časopisu Host, kde působil i jako redaktor. Věnoval se metodě Art Protis a je autorem řady realizací pro veřejný prostor. např. keramického reliéfu s motivem cyklistů na zdi brněnského velodromu. Požadované finanční prostředky budou použity na pokrytí finančních prostředků spojených s realizací a vydáním katalogu.

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města Brna

- 1. schvaluje**
 1. poskytnutí účelového neinvestičního příspěvku Muzeu města Brna, příspěvkové organizaci, ve výši 200 tis. Kč na vydání katalogu k výstavě Jana Šmída, s termínem vyúčtování do 25. 01. 2027;
 2. rozpočtové opatření dle tabulky, které tvoří přílohu č. tohoto zápisu.

Stanoviska

Materiál projednala Rada města Brna na R9/191. schůzi konané dne 02.09.2026 a doporučila Zastupitelstvu města Brna přijmout výše uvedený návrh usnesení.
Materiál byl předložen k projednání Finančnímu výboru ZMB na 36. zasedání konané dne 09.09.2026.

Podpis zpracovatele pro archivaci

Zpracovatel

Elektronicky podepsáno

Mgr. Kateřina Vorlíčková

vedoucí odboru - Odbor kultury

4.9.2026 v 08:05

Garance správnosti, zákonnosti materiálu

Spolupodepisovatel

Elektronicky podepsáno

Mgr. Jiří Kučera

vedoucí úseku - 1. úsek

3.9.2026 v 13:56

Obsah materiálu

Návrh usnesení	1 - 2
Obsah materiálu	3 - 3
Důvodová zpráva	4 - 5
Příloha (Přílha č_2_katalog Jan Šmíd.pdf)	6 - 15
Příloha (Žádost - katalog Šmíd.pdf)	16 - 16
Příloha k usnesení (RO_MuMB_katalog k vystave Smid_200 tis.pdf)	17 - 17

Důvodová zpráva

Dne 01.06.2026 požádal ředitel Muzea města Brna, příspěvkové organizace (dále jen MuMB), Mgr. Zbyněk Šolc o poskytnutí účelového neinvestičního příspěvku ve výši 200 tis. Kč na Katalog k výstavě Jana Šmída.

Cílem výstavy „Grafik a malíř Jan Šmíd znovuobjevený“, která se uskutečnila v Křížové chodbě Nové radnice v Brně bylo připomenutí autora, jehož tvorba byla dlouhé desítky let nespravedlivě opomíjena. Vydání katalogu má zajistit trvalou dokumentaci tohoto projektu pro veřejnost.

Brněnský grafik a malíř Jan Šmíd (1937–1995) svůj výtvarný talent rozvíjel na širokém poli tvůrčích aktivit. Vedle realizací pro veřejný prostor a návrhů pro poštovní známky, a kromě grafických značek, piktogramů, knižních ilustrací, grafických úprav knih a děl provedených metodou Art Protis se Šmíd uplatnil i v pozici výtvarného redaktora a autora grafické úpravy brněnského časopisu Host do domu. V té době do časopisu svým kresleným humorem přispíval Jan Steklík a svými básněmi Jan Skácel, který patřil k nejbližším Šmídovým přátelům. Paralelně s uvedenými činnostmi Šmíd rozvíjel i volnou grafickou a malířskou tvorbu, která vznikala spíše v ústraní jako umělcova privátní aktivita, bez nároku na ohlas publika. Více informací k tvorbě autora a samotné výstavě viz. příloha č.2.

Předpokládané náklady na realizaci katalogu činí přibližně 200 tis. Kč vč. DPH a zahrnuje následující položky:

- **Tisk katalogu:** 81 270 Kč + DPH (při nákladu 300 ks), případně 93 900 Kč + DPH (při nákladu 500 ks)
- **Odborné texty a redakce:** 25 000 Kč (editorka PhDr. Ilona Víchová)
- **Text specialisty na architekturu:** 10 000 Kč
- **Skeny obrazů a digitalizace:** 10 000 Kč (MgA. Paulina Čermáková)
- **Grafické práce a sazba:** cca 30 000 Kč

Finanční prostředky ve výši 200 tis. Kč budou na příslušnou rozpočtovou skladbu přesunuty v rámci rozpočtu Odboru kultury MMB na rok 2026.

Materiál byl projednán v Komisi kulturní RMB dne 25.08.2026 ve znění předloženém Radě města Brna.

Hlasování Komise kulturní RMB o předloženém návrhu usnesení:

Přítomno: 10 členů – 10 pro, 0 proti, 0 se zdrželi/ze 13 členů

Komise doporučuje ke schválení.

Ing. Stanislav Michalík	Mgr. Ilona Sedláková	Jiřina Bočková	Kristýna Černá	MUDr. Alena Gruberová	Zdeněk Helbich	Mgr. Miriam Kolářová, Ph.D.	Mgr. Monika Lukášová	doc. MUDr. Tomáš Skříčka, CSc.	David Řepa	Petr Šafařík	Ing. Jana Bohuňovská	Mgr. Luděk Kocman
Pro	Pro	Pro	-----	Pro	-----	Pro	Pro	Pro	Pro	-----	Pro	Pro

Materiál byl projednán na R9/191. schůzi Rady města Brna konané dne 02.09.2026.
Schváleno jednomyslně 10 členy.

JUDr. Vaňková	Mgr. Černý	RNDr. Chvátal Ph.D.	JUDr. Kerndl	Ing. Podivinská Karasová	Bc. Aberl	Ing. arch. Bořecký	Petr Bořecký	Ing. Kratochvíl	JUDr. Matonohová	JUDr. Oliva
pro	pro	pro	pro	pro	pro	pro	pro	-----	pro	pro

Materiál byl předložen k projednání Finančnímu výboru ZMB na 36. zasedání konané dne 09.09.2026.

Publikace Jan Šmíd / podklady

Brněnský grafik a malíř Jan Šmíd (1937–1995) svůj výtvarný talent rozvíjel na širokém poli tvůrčích aktivit. Vedle realizací pro veřejný prostor a návrhů pro poštovní známky, a kromě grafických značek, piktogramů, knižních ilustrací, grafických úprav knih a děl provedených metodou Art Protis se Šmíd uplatnil i v pozici výtvarného redaktora a autora grafické úpravy brněnského časopisu Host do domu. V té době do časopisu svým kresleným humorem přispíval Jan Steklík a svými básněmi Jan Skácel, který patřil k nejbližším Šmídvým přátelům. Paralelně s uvedenými činnostmi Šmíd rozvíjel i volnou grafickou a malířskou tvorbu, která vznikala spíše v ústraní jako umělcova privátní aktivita, bez nároku na ohlas publika.

Výtvarná i životní cesta Jana Šmída odvíjená převážně v nehostinných dobách normalizace a komunistického režimu, je příkladem jednoho konkrétního lidského osudu, ale i příkladem bytí celé tehdejší umělecké generace, jejíž představitelé nevolili cestu emigrace, ale v totalitních podmínkách tehdejšího Československa hledali možnosti, jak rozvíjet svůj talent.

Připravovaná publikace Jana Šmída, která se váže k nedávno uskutečněné umělcově výstavě v Křížové chodbě Nové radnice (19. 3. – 26. 4. 2026, kurátorka Ilona Víchová), si bere za cíl připomenout nejen široký výtvarný odkaz Jana Šmída, ale také rozměr životního osudu této zajímavé a stále nedocenené tvůrčí osobnosti, která svůj život neodmyslitelně spojila s Brnem.

*** Biografické údaje**

2. 6. 1937 narozen v Brně

1953–1957 studoval Školu uměleckých řemesel v Brně

1957–1963 studoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze (ateliér prof. Antonína Strnadela)

4. 7. 1968 – oženil se s Věrou Černou, která jej podporovala i poté, co se manželství rozpadlo

1963–1995 žil a tvořil v Brně v ateliéru na tehdejší Leninově ulici naproti hotelu Continental

30. 7. 1995 zemřel v Brně

- **Malířská tvorba**

Jan Šmíd na výtvarnou scénu nastupoval v době, kdy jeho generační souputníci opouštěli strukturální abstrakci a vydávali se cestami nekonstruktivních tendencí a abstrakce, nebo naopak rozvíjeli možnosti Nové figurace. Šmíd zůstával někde na rozhraní. Svým cítěním byl spíše realista se silným respektem k modernistické tradici a avantgardním vzorům, jejichž odkazy inovativně uplatňoval v zátiších, městských motivech i figurálních scénách. Přestože tematicky i výrazově souzněl s estetikou civilismu a městské poezie, díky své citlivosti a potřebě otevřít malby hlubší interpretaci, brzy směřoval k duchovnímu projevu založenému na vztahu figurativního tvarosloví a abstrakce.

Malířskou tvorbu Jan Šmíd rozvíjel od druhé poloviny šedesátých let a plně se ji věnoval zejména v počátcích normalizace. V důsledku politicko-společenské situace sedmdesátých a osmdesátých let, která nepřála výrazovosti neoficiálních umělců a tvrdě předkládala diktát realistické formy, se Šmíd malířsky odmlčel a s novým nasazením se k malbě vrátil až po roce 1989. V posledních pěti letech svého života tímto navázal na svoji starší malířskou tvorbu založenou na působení kontury, barvy a prostoru. Dospíval k abstraktním kompozicím vystavěným na barevných polích a geometrických tvarech, které kombinoval s gestickými zásahy a biomorfními strukturami. Pracoval s napětím drobnopisného až filigránsky propracovaného detailu a monumentální barevné plochy, v jejímž rámci často uplatňoval barevné přechody. Stejně tak se zaměřoval na vztah pastózních hmot s lehkými lazurami, přičemž se stejným zaujetím střídal tlumenou barevnost s výrazně zářivými tóny.

- **Realizace pro veřejný prostor**

Jan Šmíd se v průběhu života věnoval zakázkám do architektury a pro veřejný prostor, které mu byly zdrojem obživy. Významné jsou zejména **realizace oken pro kostel ve Vyškově, pro smuteční obřadní síň ve Vyškově a pro smuteční obřadní síň v Blansku** vytvořené v průběhu sedmdesátých let 20. století. Zde umělec rozvinul dané výtvarné řešení se stejnou imaginací a téměř tak svobodně, jako v malířské tvorbě. V bohatých kompozicích rozehrál vztahy linií a ploch, kruhových prvků a šrafovaných tvarů, stejně jako napětí mezi strukturálními „kresebnými“ zásahy a čistotou polí. Výtvarný účín těchto kompozic navíc umocnil volbou materiálu, totiž průsvitností leptaného pískovaného skla a jeho optickou proměnlivostí, čímž zintenzivnil celkovou atmosféru místa.

S výtvarným řešením okenních vitráží souvisí také realizace reliéfních děl, mezi nimiž vyniká zejména **štukový reliéf v interiéru smuteční obřadní síně ve Vyškově** z roku 1973 a monumentální **keramický reliéf s motivem cyklistů na zdi brněnského velodromu** z let 1970–1971, v nichž umělec uplatnil cit pro detail a stylizaci tvarů odvozených z viděného světa a v některých pasážích dokonce pracoval s otisky reálných předmětů. Tento smysl pro autenticitu dále rozvinul v dílech, kdy předměty přímo využíval jako stavební prvek kompozic. Příkladem je **dekorativní mříž pro prostor před vstupem do autoservisu UNIVA**

v Blansku, do níž umělec ukotvil různá ozubená kolečka, pružiny a jiné technicistní prvky. V jiném okruhu realizací Šmíd naopak dospěl k čistě abstraktnímu řešení, kdy reliéfní kompozice budoval na jednoduchosti geometrických polí, segmentů kruhů, křivek a linií. K příkladům patří čistě bílá dřevotřísková stěna v **Obchodně technickém středisku v Moskvě** nebo **kamenný reliéf v budově ředitelství podniku UNIVA v Blansku**.

Vedle reliéfních děl Šmíd se stejnou suverenitou tvořil trojrozměrné sochařské objekty. K snad nejzdařilejším příkladům patří **kryty a výtvarné řešení hladinoměřů pramenů Čítárna a Antonínka v Luhačovicích** z počátku sedmdesátých let 20. století, provedených v mědi a kameni, které prokazují umělcův smysl pro jednoduchost tvaru a zasazení obou sochařských realizací do přírody. Právě samotný vztah díla a okolního prostředí se silně uplatnil i v díle **Palisáda ze dřeva a kamene u smuteční síně v Jedovnicích**, která ve své archetypální jednoduchosti odkazuje k prostorovým a symbolickým řešením starověkých svatyní.

- **Návrhy poštovních známek, značek podniků a piktogramů**

Vzhledem k tomu, že Jan Šmíd byl svým založením především grafik, docílil výrazných výsledků i v návrzích na poštovní známky, a v koncipování značek podniků a piktogramů na veřejné budovy. K velmi známým patří zejména **série jednobarevných známek v hodnotě 30 a 60 haléřů s motivy hradů z roku 1961**, ale i vícebarevné známky abstraktního tvarosloví. V těchto návrzích Šmíd projevils svůj smysl pro detail i celkovou kompozici aniž by s ohledem na zadání zakázky jakkoliv slevoval z citlivosti výtvarného řešení. K solitérním oblastem Šmídovy činnosti patří také jeho spolupráce na designu **traktoru Zetor Crystal 7611** z roku 1967 a vytvoření návrhu **Art Protis Vinný kraj** pro Jednotné zemědělské družstvo Jiskra Čejkovice.

Ilona Víchová

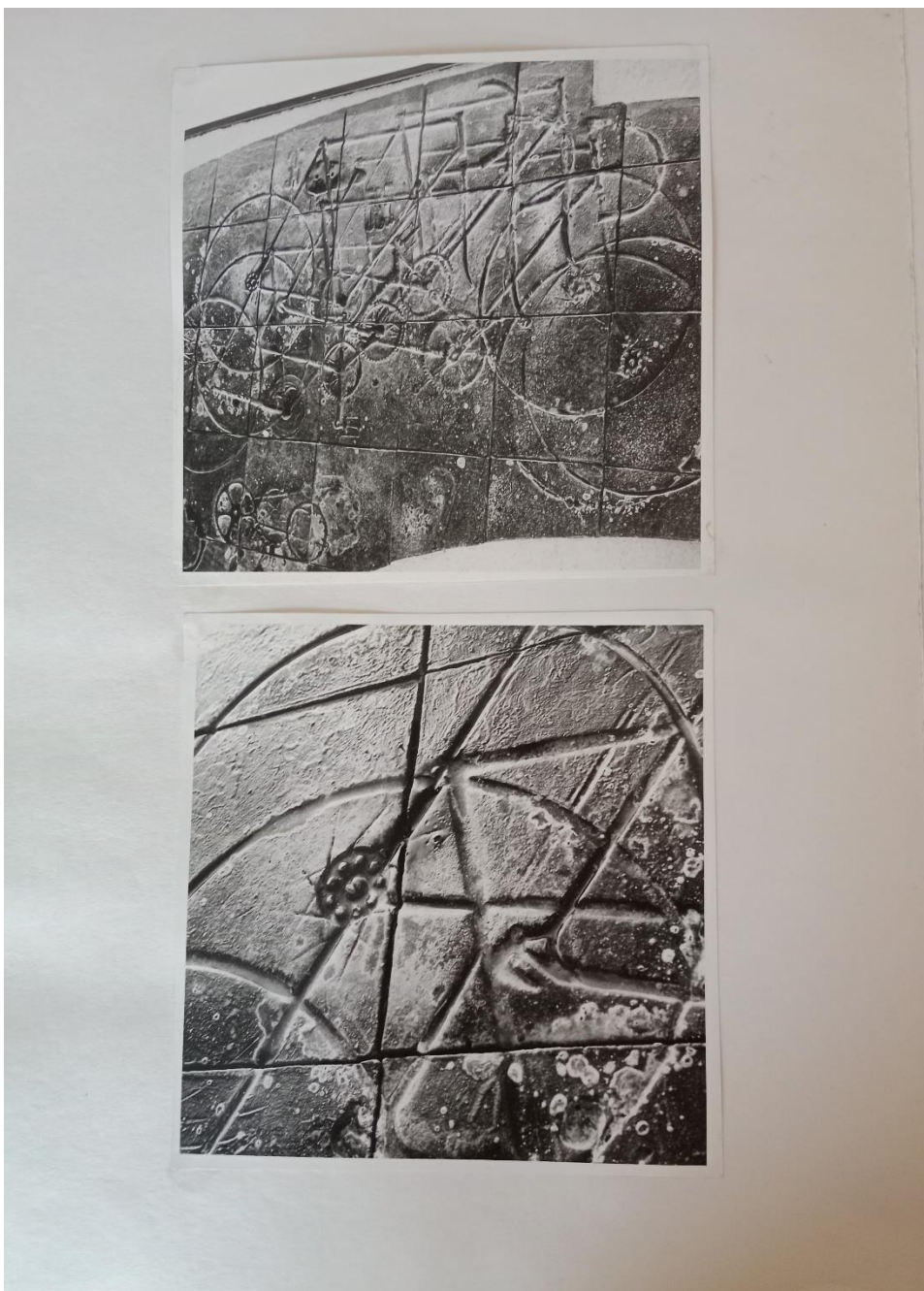

Z vernisáže výstavy Jan Šmíd Znovuobjevený v Křížové chodbě Nové radnice v Brně v roce 2026

Jan Šmíd

realizace ve veřejném prostoru – okna smuteční obřadní síně ve Vyškově, 1978

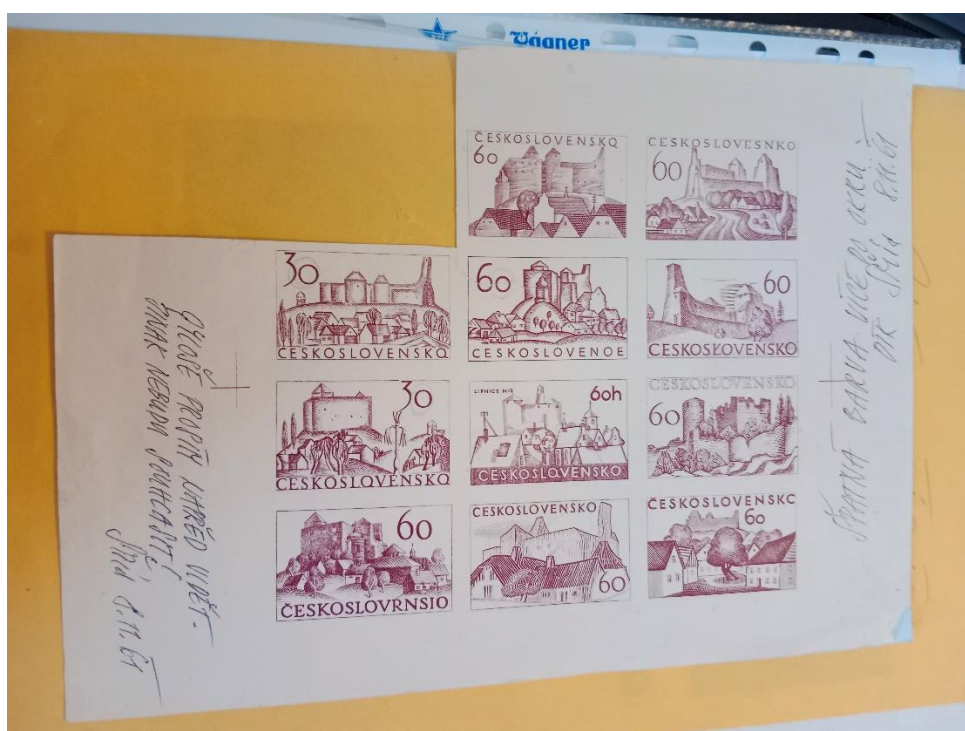
Jan Šmíd

realizace ve veřejném prostoru – monumentální keramický reliéf s motivem cyklistů na zdi brněnského velodromu, 1970–1971, (detaily)

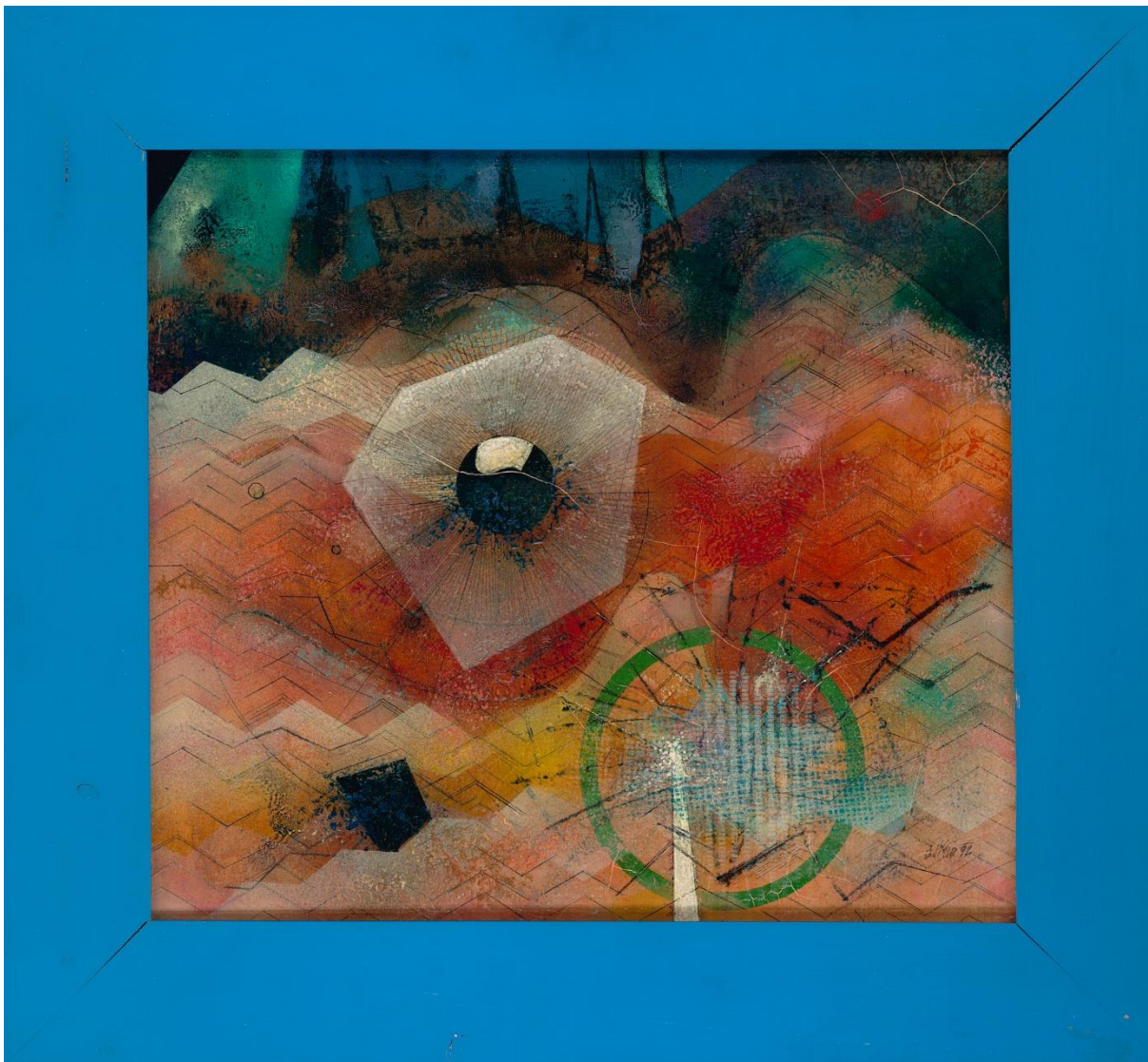
Jan Šmíd

realizace ve veřejném prostoru – okna smuteční obřadní síně v Blansku, 1974, spolupráce sklář Antonín Oth

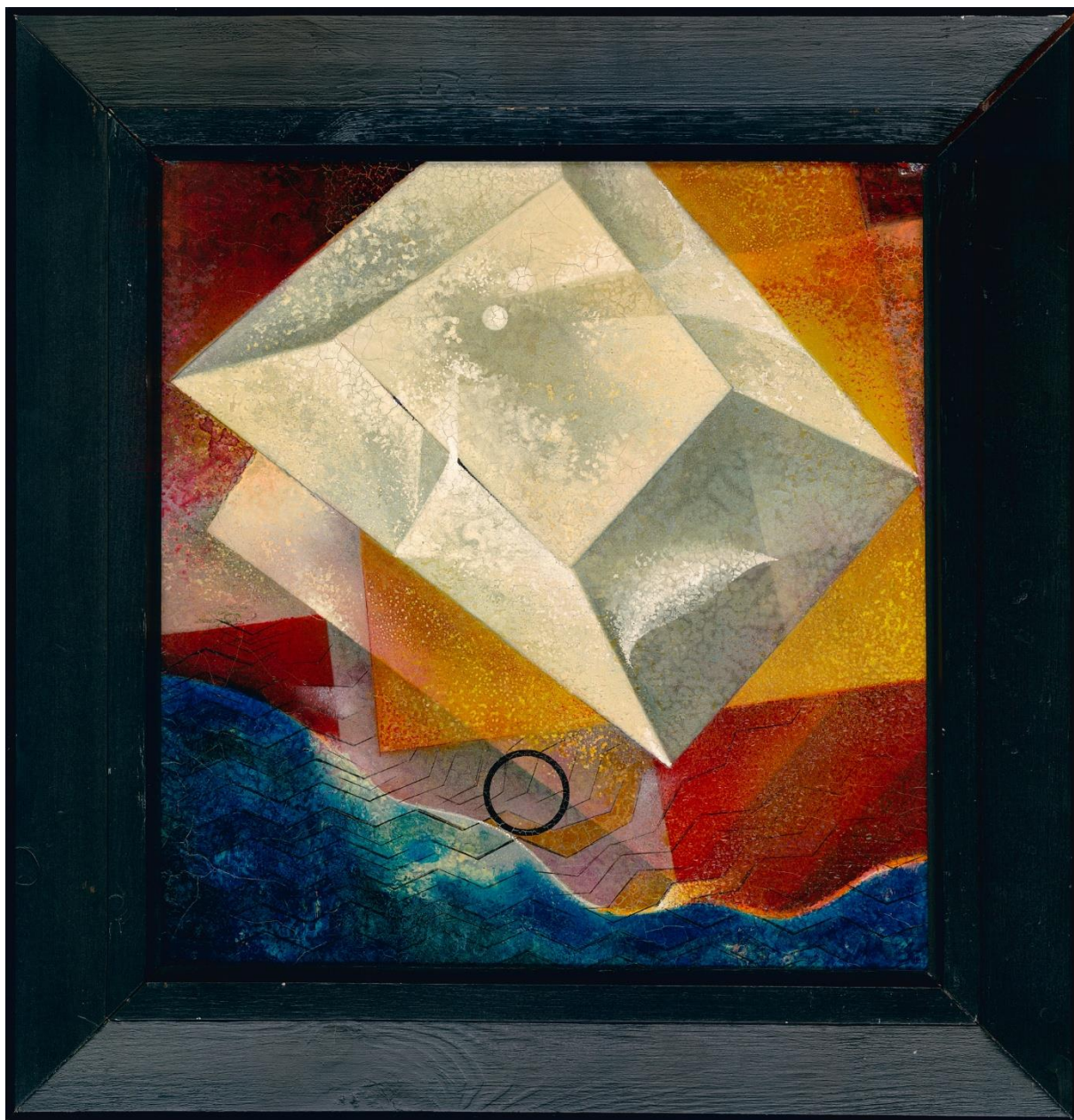
Jan Šmíd

série jednobarevných známek v hodnotě 30 a 60 haléřů s motivy hradů z roku 1961

Jan Šmíd

Kruhy na vodě, olej, karton, 1992
Circles on Water, oil on cardboard

Jan Šmíd

Krystaly na vodě II, olej, karton, nedatováno
Crystals on Water II, oil on cardboard, undated

Jan Šmíd

Večerní město, olej, karton, 1992

Evening City, oil on cardboard

V Brně dne:
1.6. 2026Naše značka:
MuMB-02307/2026/EPrAdresa:
Mgr. Kateřina Vorlíčková
Vedoucí Odboru kultury
Dominikánské náměstí 197/3
60167 Brno**Věc: Žádost o poskytnutí finanční podpory na katalog k výstavě Jana Šmída**

Vážená paní vedoucí,

obracím se na Vás se žádostí o poskytnutí finanční podpory na vydání katalogu k výstavě „Grafik a malíř Jan Šmíd znovuobjevený“, která vznikla ve spolupráci s Odborem kultury MMB. Cílem celé výstavy i chystané publikace je připomenutí autora, jehož tvorba byla dlouhé desítky let nespravedlivě opomíjena.

Předpokládané náklady na realizaci katalogu činí přibližně 200 000 Kč včetně DPH. Rámcová kalkulace projektu zahrnuje následující položky:

- **Tisk katalogu:** 81 270 Kč + DPH (při nákladu 300 ks), případně 93 900 Kč + DPH (při nákladu 500 ks) – osloveny byly tiskárny Didot a Helbich
- **Odborné texty a redakce:** 25 000 Kč (editorka PhDr. Ilona Vířová)
- **Text specialisty na architekturu:** 10 000 Kč
- **Skeny obrazů a digitalizace:** 10 000 Kč (MgA. Paulina Čermáková)
- **Grafické práce a sazba:** cca 30 000 Kč

Věřím, že vydání katalogu zásadně zvýší hodnotu celé výstavy a zajistí trvalou dokumentaci tohoto projektu pro veřejnost. Za možnost spolufinancování ze strany města Brna Vám budeme velmi vděční.

Předem děkuji za Vaše posouzení

Mgr. Zbyněk Šolc
ředitel
Muzeum města Brna, p. o.

Rozpočtové opatření

v tis. Kč

Běžné výdaje - přesun								
ORJ	§	pol.	ÚZ	ORG	Věcná náplň	Upr. rozpočet	Úprava	Rozpočet
						k 16.7.2026	rozpočtu + -	po změně
7300	3311	5213		7730	Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelům - právnickým osobám	2 087	-87	2 000
7300	3312	5222		7730	Neinvestiční transfery spolkům	12 712	-113	12 599
7300	3315	5331		9128	Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím - Muzeum města Brna	119 165	200	119 365
					<i>z toho:</i>			
					<i>Katalog k výstavě Jana Šmída</i>		200	